

DE KONINKLIJKE MARINE EN HAAR VOERTUIGEN

Een historisch beeldverslag vanaf 1945

H.A. ISINGS & A. STEGEMAN

Voorwoord MAJMARN S. G. Heijkoop	4
Dank	6
Van de redactie	7
Enkele verschillen tussen Koninklijke Landmacht en Korps Mariniers	13
Kentekenregistratie, codering en KM-kentekenbewijzen	23
Aanhangers, opleggers en trailers Marine	33
Aanhangers, opleggers en trailers Korps Mariniers	62
Amfibische voertuigen	80
Artilleriebataljon Mariniersbrigade en Luchtafweergeschut	89
Mortieren	94
Bijzondere Bijstand Eenheid (BBE) Korps Mariniers	98
NLMARSO F Netherlands Maritime Special Operations Forces	106
Marine Patrouille (MP) Nederland	109
Marine Patrouille (MP) Nederlandse Antillen	111
Brandweervoertuigen	113
Marinebasis Den Helder	116
Aanhangers Brandweer	147
Defensie Duikgroep	149
Marinebrandweer op Curaçao.	155
Marinebrandweer op Nieuw-Guinea	156
Brandweer Mariniersbrigade en Korps Mariniers	158
Civiele voertuigen Koninklijke Marine	160
Combi's, bestel- en kleine vrachtvoertuigen	172
Autobussen Marine	192
Civiele voertuigen Mariniersbrigade en Korps Mariniers	201
Autobussen Mariniersbrigade en Korps Mariniers	204
Diverse voertuigen	209
Geniemateriaal Mariniersbrigade en Korps Mariniers	218
Mattenleggers	228

Gewondentransport Marine	232
Gewondentransport Mariniersbrigade en Korps Mariniers	240
Heftrucks Marine	249
Heftrucks Korps Mariniers	257
Lichte terreinvoertuigen (Jeeps) Koninklijke Marine	260
Lichte terreinvoertuigen (Jeeps) Mariniersbrigade/Korps Mariniers	264
Lichte terreinvoertuigen De Nederlandse Antillen	287
DMV (Dutch Military Vehicles) Anaconda	294
Kranen en takelwagens	296
Motorfietsen	310
Operationele (rups)voertuigen	318
Pantserwagens Mariniersbrigade en Korps Mariniers	333
Takelwagens Korps Mariniers	344
Tanks van de Mariniersbrigade (Tankco)	354
Trekkers Marine	362
Vliegtuigtrekkers bij de Marine Luchtvaart Dienst (MLD)	379
Trekkers Mariniersbrigade en Korps Mariniers	388
Vrachtwagens Marine	394
Vrachtwagens Mariniersbrigade en Korps Mariniers	438
Scania Gryphus	491
Aanbesteding	493
Innovatie-verleden-Toekomst	500
De geschiedenis van de Marine Rijschool	504
Het Spoorwegdetachement MARBRIG	509
Literatuur	513
Index Merk, type	514
Afkortingslijst	518
Colofon	519
Fotoverantwoording omslag	520

▲ KM-13-06. De E-One Titan naast de Westland Lynx op MVK De Kooy.
(Archief Korps Marinebrandweer)

▲ 2004. KM-14-03, Renault Megane Tour.
(Collectie Fred Boogert)

▲ 2005. KM-14-05, Citroën Berlingo op
Marine Vliegkamp de Kooy.
(Collectie Rick Verkruijsen)

◀ 2007. KM-17-01, Mercedes Benz
315 CDI op de sectie Nieuwe Haven in
2007. Waterongevallenwagen.
(Collectie H.A. Isings)

▲ De Werklust op Caribisch gebied.
(Collectie QPO Magazine)

▼ 2010. Ook de Werklust-wiellader
WG18E, is een voor defensie aangepaste
grondverzetmachine die het werkpakket
van de Case in het vervolg zal
overnemen. (Collectie H.A. Isings)

Gewondentransport Marine

Voor de oorlog werd er nog veelvuldig gebruikgemaakt van paardentraction, maar vanaf 1945 werd alles gemotoriseerd. De vooroorlogse ambulances waren meestal nog paard en wagen, na de oorlog werd er overgegaan op gemotoriseerde ambulances die werden uitgerust met de standaard noodzakelijke apparatuur. Door de jaren heen zien we later een steeds geavanceerder voertuig ontstaan, gelijk aan burgerambulances, met een grote hoeveelheid aan medische apparatuur om gewonden te stabiliseren en in leven te houden.

Mede als gevolg van wettelijke eisen (wet ambulancevervoer) waaraan ook defensieambulances moesten voldoen (standaardisatie, uitwisselbaarheid, civiele hulpverlening), wijken deze voertuigen niet af van de civiele uitvoeringen.

▼ ► 1950 KM-50-01, Austin A70 4x2 Van, carrosserie van Pennock uitgevoerd met 2 draagbaren.
(Collectie Traditiekamer MLD)

Bij de Marine worden er twee groepen onderscheiden: de civiele ambulances en de operationele veldambulances voor de mariniers. De civiele ambulances zijn verspreid over kazernes, inrichtingen en vliegvelden voor algemene medische hulp, waarbij grote marine-inrichtingen soms twee of meer ambulances tellen. Deze civiele ambulances kunnen ook worden betrokken in een calamiteitenplan van gemeentes en provincies.

◀ Embleem van de Geneeskundige Dienst van de Marine.

BV S10 Viking

Vanaf 2005 zijn er een aantal ongepantserde BV206 vervangen door de gepantserde bij BAE Systems Land Systems Hägglunds gefabriceerde BV S10 Viking. Deze werden aangeschaft in 2005 en zijn in vier verschillende uitvoeringen bij het Korps Mariniers in gebruik:

- Troepentransportuitvoering 45 stuks, deze kan maximaal 8 Mariniers vervoeren.
- Commando uitvoering 20 stuks, deze kan maximaal 7 personen vervoeren.
- Bergings- en reparatievoertuig FRT Forward Repair Team 4 stuks.
- Gewondentransport 4 stuks.

De Viking is ook geheel amfibisch en heeft zweimeigenschappen door zijn rupsaandrijving (5 km/h). Het voertuig is operationeel bij omgevingstemperaturen van -46°C tot $+46^{\circ}\text{C}$. Vanwege het beperkte zicht vanuit de cabine

- ▲ Bepantsering op de Viking.
 - ◀ Viking tijdens oefening.
- (Ministerie van Defensie)

bevindt zich bij verplaatsingen in vredetijd altijd een man bovenluiks. Ook kan hij door een Chinook CH-47 of een Hercules C.130 worden vervoerd. De bepantsering is bestand tegen 7,62 pantser doorborende munitie alsmede tegen scherfwerking (> 10 mtr) van artilleriegranaten.

Een optioneel aan te brengen gaaspantser (Bar/slat armor) moet de Viking beschermen tegen RPG's (Rocket Propelled Grenade) met kleine holle lading. Door de 2 x 4 rooklanceerinrichtingen kan het voertuig zich indien nodig onder een rookscherm in veiligheid brengen. De Viking kan worden bewapend met een enkele 12,7 mm of 7,62 mitrailleur die ook onderluiks te bedienen is.

- ▼ Een S10 'vaart' richting Landing Craft Utility (LCU) Mark II.
- (Collectie QPO-magazine)

▲ (Collectie Gerrit de Kruiff)

▼ De tweedehands aangekochte Magirus kende veel problemen, de 'fluitter' werd hier afgevoerd.
(Collectie Gerrit de Kruiff)

▲ Douglas DC 12, zware 30 tons vliegtuigtrekker met een lift cabine voor beter zicht, op Vliegveld Valkenburg. (Collectie Jeen Murk)

▼ De DC 12 in winterse omgeving met de cabine in de hoogste stand. (Collectie Rob van Zeist)

KM-98-16. Unimog 411 druk aan de slag.
Na terugkeer groot onderhoud wordt een
Martin PBM-5A Mariner teruggesleept.

naar MVKB (Biak).
(Collectie Traditiekamer MLD)

▲ Unimog 411 in gebruik als trekker
van een opstapwagen merk onbekend.
(Collectie John van Hest)

◀ 1969. KM-99-00, DAF A 1600 t.b.v.
buskruit/explosieven vervoer.
(Collectie Bas Bink)

VRACHTWAGENS

◀ 1946 ca. Een kleine misser bij de oversteek, deze versie van de F15A werd vaak als artillerietrekker gebruikt. (Collectie Mariniersmuseum)

◀ 1946 ca. Een gestrande CMP Ford F60 locatie niet bekend. (Collectie Gert Jansen)

◀ 1950 ca. KM-80-14. Fords F60 ergens op de Harskamp in 1957. (Collectie Mariniersmuseum)

▲ DAF YAM 2300 Pr-materieel wagen t.b.v. de roadshow van het Korps Mariniers. (Collectie H.A. Isings)

▲ De 2300 tijdens de inzet in Eritrea in 2000. (Collectie Gerrit de Kruiff).

▼ Beladen met een Defender 110. (Collectie Gerrit de Kruiff)

